

**जिल्हा परिषदेच्या वर्ग-३ व वर्ग-४ च्या
कर्मचाऱ्यांच्या जिल्हांतर्गत बदल्यांच्या
धोरणाची अंमलबजावणी**

**महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : जिपब-२०९/प्र.क्र.२०/आस्था-१४,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक :- २७ मे, २००९.**

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
क्रमांक : जिपब-१०८/प्र.क्र.१६/आस्था-१४, दि.३० एप्रिल, २००८
- २) शासन पत्र, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
क्रमांक : जिपब-४०८/प्र.क्र.५१/आस्था-१४, दि.५ मे, २००८
- ३) शासन शुद्धीपत्रक, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
क्रमांक : जिपब-१०८/प्र.क्र.१६/आस्था-१४, दि.२० मे, २००८;
दि.२३ मे, २००८ व दि.२७ जून, २००८

जिल्हा परिषदेच्या वर्ग-३ व वर्ग-४ च्या कर्मचाऱ्यांच्या जिल्हांतर्गत सर्वसाधारण बदल्यांबाबतच्या धोरणामध्ये सन २००९-२०१० या वर्षापुरता बदल करण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते.

शासन निर्णय - जिल्हा परिषदेच्या वर्ग-३ व वर्ग-४ च्या कर्मचाऱ्यांच्या जिल्हांतर्गत सर्वसाधारण बदल्यांबाबतचे संदर्भाधीन शासन निर्णय, शासन पत्र, शासन शुद्धीपत्रके अधिक्रमित करून सोबतच्या परिशिष्ट-१ प्रमाणे नियम सन २००९-२०१० या वर्षापुरते निश्चित करण्यात येत आहेत. तसेच सदर नियमांनुसार जिल्हा परिषदेच्या वर्ग-३ व वर्ग-४ च्या कर्मचाऱ्यांच्या जिल्हांतर्गत सर्वसाधारण बदल्यांसंदर्भात कार्यवाही करण्यात यावी. सन २००९-१० या वर्षामध्ये केवळ विनंतीनुसार जिल्हांतर्गत सर्वसाधारण बदल्या करण्यात याव्यात, प्रशासकीय जिल्हांतर्गत सर्वसाधारण बदल्या करण्यात येऊ नयेत. त्याचप्रमाणे सदर बदल्यांना दि.१५ जून, २००९ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात येत आहेत.

३. सदर नियमांचे काटेकोरपणे पालन करून जिल्हा परिषदेच्या वर्ग-३ व वर्ग-४ च्या कर्मचाऱ्यांच्या जिल्हांतर्गत सर्वसाधारण बदल्यांबाबतची कार्यवाही करण्याची दक्षता सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी / गट विकास अधिकारी यांनी घ्यावी. सदर बदल्यांबाबतची कार्यवाही पूर्ण झाल्यावर, सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी / गट विकास

अधिकारी यांनी सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट-२ प्रमाणे विहीत केलेल्या विवरणपत्रांमध्ये माहिती भरुन दि. ३० जून, २००९ पर्यंत शासनाकडे पाठवावी.

तसेच यासंदर्भात कोणत्याही प्रकारची अनियमितता होऊ नये यासाठी संबंधीत विभागीय आयुक्त यांनी देखील दक्षता घ्यावी. तसेच बदल्यांमध्ये अनियमितता झाल्याबाबतची कोणतीही तक्रार प्राप्त झाल्यास, विभागीय आयुक्त यांनी त्यासंदर्भात सखोल चौकशी करून सदर अनियमितता दूर करायाची व अनियमिततेस जबाबदार असणा-या संबंधीतांविरुद्ध नियमानुसार कारवाई करण्याची आवश्यक ती कार्यवाही करावी.

४. सदर शासन निर्णय संगणक सांकेतांक क्रमांक २००९०५२७१८५६३५००९ अन्वये महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यांत आला आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(र.ना.अंबारित)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) विभागीय आयुक्त (सर्व विभाग),
- २) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
- ३) उपायुक्त (आस्थापना), विभागीय आयुक्त कार्यालये (सर्व विभाग)
- ४) निवड नस्ती, कार्या.क्र.आरथा-१४, ग्रा.वि.व ज.सं.वि., मंत्रालय, मुंबई

परिशिष्ट-१

जिल्हा परिषदेच्या वर्ग-३ व वर्ग-४ च्या कर्मचार्यांच्या जिल्हांतर्गत बदल्यांबाबत नियम

प्रकरण-१

नियम :- बदलीने नेमणूक देतांना पाळवयाच्या सूचना :-

सक्षम प्राधिकारी बदली करतांना पुढील सूचना पाळतील :-

- १) शासन परिपत्रक, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, क्र.जिपब-२६००/प्र.क्र.६९४०/१४, दि.२९मार्च,२००९ मधील "क" मध्ये उल्लेखिल्याप्रमाणे पती-पत्नी एकत्रिकरण असेल तर, त्यांची शक्यतो एकाच ठिकाणी बदली करण्यांत यावी. तसे करणे प्रशासकीय दृष्ट्या शक्य नसल्यास, पती-पत्नी यांचे राहते घर आणि त्या दोघांचेही कामाचे ठिकाण या दोघांमधील अंतर ३० कि.मी.पेक्षा अधिक राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी.
- २) जे कर्मचारी विधवा, कुमारीका, परितक्त्या किंवा अपंग आहेत किंवा जे कर्मचारी मतिमंद व्यक्तीचे अथवा मतिमंद मुलांचे पालक आहेत, ज्यांनी आदिवासी भागात दिर्घकाळ सेवा केली आहे, जे गंभीर आजाराने त्रस्त आहेत व त्याबाबत योग्य पुरावा दाखल केला आहे अशा कर्मचाऱ्यांनी, बदलीच्या वेळी पसंतीच्या ठिकाणी बदलीसाठी विकल्प दिल्यास, त्याबाबत प्राधान्याने सहानुभूतीपूर्वक विचार करण्यात यावा व त्यांची गैरसोय होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.
- ३) ज्या कर्मचाऱ्यांची बदली करणे आवश्यक आहे अशा कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या बदलीसाठी पसंतीची ३ ते ४ ठिकाणे कळविण्याची मुभा द्यावी. सर्वसाधारण बदल्या करताना कर्मचाऱ्यांनी कळविलेली पसंतीची ठिकाणे विचारात घेऊन प्रशासकीय सोय आणि कर्मचाऱ्यांची वैयक्तीक पसंती या दोन्ही बाबी विचारात घेऊन योग्य तो ताळमेळ राखून बदली करण्याबाबत निर्णय घेण्यात यावा.
- ४) आदिवासी भागात दिर्घकाल सेवा केलेल्या शिक्षकांना बिगर आदिवासी भागात बदली देण्यात यावी. तसे करताना सदर शिक्षकांची सातत्याने आदिवासी भागात झालेली सेवा विचारात घेण्यात यावी व सेवाजेष्टता निकष लावण्यांत यावा.
- ५) आदिवासी वा नक्षलग्रस्त अशा संवेदनशील भागातील कर्मचाऱ्यांच्या बदल्या करताना तेथे पदे रिक्त राहणार नाहीत, तसेच रिक्त पदांच्या बाबतीत असमतोलपणा राहणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.

- ६) बदल्या करताना ज्या पंचायत समिती क्षेत्रामध्ये मोठ्या प्रमाणात मंजूर असलेली रिक्त पदे आहेत त्या पंचायत समिती क्षेत्रातील पदे बदलीने प्रथम भरावीत. तसेच, सर्व पंचायत समिती क्षेत्रांमध्ये कमीची समानता राहील याची दक्षता घेण्यात यावी. रिक्त झालेल्या पदावर पर्यायी व्यवस्था ताबडतोब करण्यांत यावी.
- ७) ग्रामसेवक, विस्तार अधिकारी अशा कर्मचाऱ्यांच्या बदल्या त्यांच्या मूळ राहत्या तालुक्यात करण्यांत येऊ नये. त्यांच्या अन्य तालुक्यात बदल्या करताना बदलीचे ठिकाण त्यांच्या मूळ राहत्या गावापासून ३० कि.मी.च्या आंत नसावे.
- ८) एका पंचायत समिती क्षेत्रामधून अन्य पंचायत समिती क्षेत्रात बदली करताना, कर्मचा-याने पूर्वी सेवा केलेल्या पंचायत समिती क्षेत्रामध्ये त्याची पुन्हा बदली करू नये.
- ९) पंचायत समिती क्षेत्रांतर्गत बदली करताना कर्मचा-याने पूर्वी सेवा केलेल्या ठिकाणी त्याची पुन्हा बदली करू नये.
- १०) शिक्षक, ग्रामसेवक,आरोग्य कर्मचारी ई. कर्मचा-यांची संख्या मोठी असणा-या संवर्गातील एकूण कर्मचा-यांच्या ५ % प्रमाणात विनंतीनुसार बदल्या करण्यात याव्यात. त्यातील २.५ % बदल्या ह्या एका पंचायत समिती मधून अन्य पंचायत समितीमध्ये आणि २.५ % बदल्या ह्या पंचायत समिती क्षेत्रांतर्गत करण्यात याव्यात.

तथापि, कार्यरत पदांची कमी संख्या असणा-या संवर्गातील कर्मचा-यांच्या त्या संवर्गातील एकूण कर्मचा-यांच्या ५ % ऐवजी १० % एवढ्या प्रमाणात विनंतीनुसार बदल्या करण्यात याव्यात. कक्ष अधिकारी, अधिक्षक, वरिष्ठ सहाय्यक, कनिष्ठ सहाय्यक, सहाय्यक लेखा अधिकारी, कनिष्ठ लेखा अधिकारी, वरिष्ठ सहाय्यक (लेखा), वरिष्ठ सहाय्यक (सांचिकी), विस्तार अधिकारी (सांचिकी), विस्तार अधिकारी (शिक्षण), विस्तार अधिकारी (पंचायत), विस्तार अधिकारी (कृषी), कृषी अधिकारी, शाखा अभियंता, कनिष्ठ अभियंता, ग्राम विकास अधिकारी ईत्यादी कर्मचा-यांची कमी संख्या असणा-या संवर्गातील कर्मचा-यांच्या तालुकास्तरावरुन बदल्या करण्यात येवू नयेत. कार्यरत पदांची कमी संख्या असणा-या संवर्गातील कर्मचा-यांच्या पूर्णपणे जिल्हास्तरावरुनच १० % प्रमाणात विनंतीनुसार बदल्या करण्यात याव्यात.

बदल्यांची टक्केवारी ही प्रत्येक संवर्गातील कार्यरत पदांच्या संख्येनुसार आहे. तसेच बदल्यांबाबत विहीत करण्यात आलेली सदरहु टक्केवारी ही बदल्यांची कमाल मर्यादा दर्शविते. या टक्केवारी पेक्षा अधिक बदल्या करण्यात येवू नयेत.

११) व्यपगत न झालेल्या रिक्त पदावर किंवा बदलीच्या प्रक्रीयेमुळे उपलब्ध होणा-या पदावरच कर्मचा-यांची बदली करण्यात यावी.

१२) विनंतीने करावयाच्या एकतर्फी किंवा आपसी बदल्यांसाठी कोणतेही भत्ते कर्मचाऱ्यास अनुज्ञेय राहणार नाही.

१३) बदली झालेल्या कर्मचा-यांना तातडीने नियुक्ती देण्याची कार्यवाही करण्यात यावी. तसेच बदली झालेल्या कर्मचा-यास पदस्थापना न देता ब-याच कालावधीसाठी सक्तीचे प्रतिक्षाधीन ठेवण्यात येणार नाही, याची दक्षता घेण्यात यावी. तसेच बदली केल्यानंतर जर कर्मचारी त्यांच्या बदलीच्या ठिकाणी रुजू होत नसतील तर त्यांच्याविरुद्ध नियमानुसार शिस्तभंगाची कारवाई करण्यांत यावी.

१४) सैनिक व अर्धसैनिक जवानांच्या पत्नी / विधवा ह्या जिल्हा परिषद कर्मचारी असल्यास त्यांना सेवाकाळात दोन वेळा त्यांच्या पसंतीने बदली देण्यात यावी. त्यासाठी नेमणूकीच्या पदावधीची, तसेच बदल्यांच्या कालावधीची अट शिथिल करण्यात यावी.

१५) प्रकरण-२ मधील नियम-(४) (ग) मध्ये काहीही नमूद केले असले तरी, मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी जिल्हास्तरावरून बदल्यांचे आदेश काढताना त्यात केवळ पंचायत समितीचे नाव नमुद करावे ही तरतुद केवळ शिक्षक, ग्रामसेवक व आरोग्य कर्मचारी यांच्यासाठी लागू आहे व सदर तरतुद इतर संवर्गातील कर्मचारी यांच्यासाठी लागू नाही.

१६) अपवादात्मक परिस्थितीमुळे किंवा विशेष कारणामुळे बदली करणे आवश्यक असलेली प्रकरणे मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी विभागीय आयुक्तांकडे पाठविल्यावर, विभागीय आयुक्त यांनी त्यावर जास्तीत जास्त १० दिवसांत निर्णय घ्यावा.

१७) बदली ही संपुर्णपणे प्रशासकीय बाब असल्यामुळे कोणत्याही कर्मचा-याने राजकीय दबाव/शिफारस वापरल्यास महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा, जिल्हा सेवा (वर्तणूक) नियम, १९६७ मधील नियम ६(५) चा भंग केला म्हणून त्यांचेवर शिस्तभंगाची कारवाई करावी.

प्रकरण-२

जिल्हा परिषदेच्या वर्ग-३ च्या कर्मचा-यांच्या एका पंचायत समितीमधून अन्य

पंचायत समितीमध्ये जिल्हांतर्गत बदल्यांबाबत नियम

नियम :- (१) नेमणूकीचा पदावधी :-

एका पंचायत समितीमध्ये ३ वर्षे सेवा झालेले कर्मचारी विनंतीनुसार बदलीस पात्र होतील.

नियम :- (२) बदल्यांची टक्केवारी :-

शिक्षक, ग्रामसेवक,आरोग्य कर्मचारी इत्यादी कर्मचा-यांची संख्या मोठी असणा-या संवर्गातील एकूण कार्यरत कर्मचा-यांच्या २.५ % प्रमाणात विनंतीनुसार बदल्या करण्यात याव्यात. तथापि, कार्यरत पदांची कमी संख्या असणा-या संवर्गातील कर्मचा-यांच्या त्या संवर्गातील एकूण कार्यरत कर्मचा-यांच्या ५ % एवढ्या प्रमाणात विनंतीनुसार बदल्या करण्यात याव्यात.

नियम :- (३) बदली करणारा सक्षम प्राधिकारी - मुख्य कार्यकारी अधिकारी .

नियम :- (४) बदली करण्याबद्दलची कार्यपद्धती :-

१. विनंतीनुसार बदलीकरिता प्रस्ताव तयार करताना :-

(एक) मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी एक ठराविक तारीख निश्चित करून तोपर्यंत प्राप्त होणारे जिल्हा परिषद कर्मचाऱ्यांचे बदलीबाबतचे विनंती अर्ज स्विकारावेत. तसेच लोक प्रतिनिधींकडून बदलीबाबत प्राप्त झालेले विनंती/शिफारस अर्जही विचारात घेण्यात यावेत.

(दोन) प्राप्त झालेल्या विनंती अर्जातील नेमणूकीच्या पदावधीनुसार बदलीस पात्र असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांबाबत संबंधितांकडून अहवाल / सेवा तपशील मागविण्यात यावा.

(तीन) प्राप्त विनंती अर्जावरून बदलीस पात्र असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची प्रत्येक संवर्गनिहाय वास्तव्य सेवाजेष्ठतेनुसार एक यादी तयार करण्यात यावी. वास्तव्य सेवाजेष्ठतेसाठी कर्मचा-यांची मागील वर्षाच्या १ ऑक्टोबर पर्यंत झालेली सेवा गृहीत धरण्यात यावी.

(चार) प्रत्येक संवर्गातील विनंतीनुसार बदलीपात्र असणा-या कर्मचाऱ्यांमधील वास्तव्याने सर्वात सेवाजेष्ठ असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची विनंतीनुसार बदलीसाठी मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी निवड करावी.

शिक्षक, ग्रामसेवक, आरोग्य कर्मचारी इत्यादी कार्यरत पदांची संख्या मोठी असणा-या संवर्गातील एकूण कार्यरत कर्मचा-यांच्या २.५ % प्रमाणात सदरहु निवड करण्यात यावी. तसेच कार्यरत पदांची कमी संख्या असणा-या संवर्गातील कर्मचा-यांच्या त्या संवर्गातील एकूण कार्यरत कर्मचा-यांच्या ५ % प्रमाणात सदरहु निवड करण्यात यावी.

(पाच) उपरोक्त पद्धतीने निवडण्यात आलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या विनंतीनुसार बदलीसाठीचा प्रस्ताव मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी तयार करावा.

२. विनंती बदल्यांचे प्रस्ताव सादर करणे व आदेश काढणे :-

उपरोक्त पद्धतीने विनंतीनुसार बदल्यांचे प्रस्ताव तयार केल्यावर, त्यानुसार मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी विशिष्ट ठिकाण न दर्शविता फक्त पंचायत समितीचे नाव नमूद करून बदल्यांचे आदेश निर्गमित करावेत. त्या आदेशास अनुसरुन बदली करण्यात आलेल्या पंचायत समिती मधील विशिष्ट गाव, कार्यालय, विशिष्ट शाळा देण्याबाबतचे तपशिलवार आदेश संबंधीत पंचायत समितीच्या गट विकास अधिकारी यांनी काढावेत.

प्रकरण-३

जिल्हा परिषदेच्या वर्ग-३ च्या पंचायत समिती क्षेत्रामधील जिल्हांतर्गत बदल्यांबाबत

नियम

नियम :- (१) नेमणूकीचा पदावधी :-

कार्यरत ठिकाणी ३ वर्षे सेवा झालेले कर्मचारी प्रशासकीय, तसेच विनंतीनुसार बदलीस पात्र होतील.

स्पष्टीकरण :- "कार्यरत ठिकाण" म्हणजे प्रत्यक्ष कामाचे ठिकाण असेल. उदा:-मुख्यालय, कार्यालय, शाळा इ.

नियम :- (२) बदल्यांची टक्केवारी :-

शिक्षक, ग्रामसेवक, आरोग्य कर्मचारी इत्यादी कर्मचा-यांची संख्या मोठी असणा-या संवर्गातील एकूण कार्यरत कर्मचा-यांच्या २.५ % प्रमाणात विनंतीनुसार बदल्या करण्यात याव्यात. तथापि, कार्यरत पदांची कमी संख्या असणा-या संवर्गातील कर्मचा-यांच्या त्या संवर्गातील एकूण कार्यरत कर्मचा-यांच्या ५ % एवढ्या प्रमाणात विनंतीनुसार बदल्या करण्यात याव्यात.

नियम :- (३) बदली करणारा सक्षम प्राधिकारी -

अ) कार्यरत पदांची कमी संख्या असणा-या संवर्गातील कर्मचा-यांच्या बदलीसाठी -मुख्य कार्यकारी अधिकारी.

ब) शिक्षक, ग्रामसेवक, आरोग्य कर्मचारी इत्यादी कर्मचा-यांची संख्या मोठी असणा-या संवर्गातील कर्मचा-यांच्या बदलीसाठी- गट विकास अधिकारी.

नियम :- (४) बदली करण्याबद्दलची कार्यपद्धती :-

१. विनंतीनुसार बदलीकरिता प्रस्ताव तयार करताना :-

(एक) गट विकास अधिकारी यांनी एक ठराविक तारीख निश्चित करून तोपर्यंत प्राप्त होणारे जिल्हा परिषद कर्मचा-यांचे बदलीबाबतचे विनंती अर्ज स्विकारावेत. तसेच लोकप्रतिनिधीकडून बदलीकरीता प्राप्त झालेले विनंती / शिफारस अर्जही विचारात घेण्यात यावेत.

(दोन) प्राप्त झालेल्या विनंती अर्जातील नेमणूकीच्या पदावधीवरुन बदलीस पात्र असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांबाबत संबंधितांकडून अहवाल/सेवा तपशील मागविण्यात यावा.

(तीन) प्राप्त विनंती अर्जावरुन बदलीस पात्र असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची प्रत्येक संवर्गनिहाय वास्तव सेवाजेष्ठतेनुसार एक यादी तयार करण्यात यावी. वास्तव्य सेवाजेष्ठतेसाठी कर्मचा-याची मागील वर्षाच्या १ ऑक्टोबर पर्यंत झालेली सेवा गृहीत धरण्यात यावी.

(चार) प्रत्येक संवर्गातील विनंतीनुसार बदलीपात्र असणा-या कर्मचाऱ्यांमधील वास्तव्याने सर्वात सेवाजेष्ठ असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची विनंतीनुसार बदलीसाठी गट विकास अधिकारी यांनी निवड करावी. प्रत्येक संवर्गातील एकूण कर्मचा-यांच्या संख्येच्या २.५ %टक्के प्रमाणात सदरहु निवड करण्यात यावी.

(पाच) उपरोक्त पद्धतीने निवडण्यात आलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या विनंतीनुसार बदलीसाठीचा प्रस्ताव गट विकास अधिकारी यांनी तयार करावा.

२. विनंती बदल्यांचे प्रस्ताव सादर करणे व आदेश काढणे :-

उपरोक्त पद्धतीने विनंतीनुसार बदल्यांचे प्रस्ताव तयार केल्यावर, त्यानुसार गट विकास अधिकारी बदली करण्याचे आदेश निर्गमित करावेत. बदली आदेशात कर्मचा-यांच्या नेमणूकीचे ठिकाण स्पष्टपणे नमूद करण्यात यावे.

प्रकरण-४

जिल्हा परिषदेच्या वर्ग-४ च्या कर्मचाऱ्यांच्या जिल्हांगत बदल्यांबाबत नियम

- १) जिल्हा परिषदेच्या वर्ग-४ मधील कर्मचाऱ्यांसाठी सामान्यपणे पदावधी निश्चित केला जाणार नाही.
- २) ते ज्या ठिकाणी काम करीत असतील त्या ठिकाणाच्या बाहेर ज्या ठिकाणी त्यांनी बदली करण्याची विनंती केली असेल तेथे निर्विवाद रिक्त पद असल्याखेरीज किंवा परस्पर संमतीने बदली मागितली असल्याखेरीज किंवा त्यांच्या विरुद्ध गंभीर स्वरूपाची साधार तक्रार आली असल्याखेरीज, त्यांची त्या ठिकाणाहून अन्यत्र बदली करण्यात येऊ नये.
- ३) एका पंचायत समितीमधून अन्य पंचायत समितीमध्ये बदली करण्यास मुख्य कार्यकारी अधिकारी, तसेच पंचायत समिती अंतर्गत बदली करण्यास गट विकास अधिकारी हे बदली करणारे सक्षम प्राधिकारी असतील.
- ४) सदर बदल्या सामान्यपणे बदलीच्या कालावधीत करण्यात याव्यात.

जिल्हा परिषदेच्या वर्ग-३ व वर्ग-४ च्या जिल्हांतर्गत बदल्यांसाठी नेमणूकीचा पदावधी

बदलणे व बदल्यांच्या कालावधीबाबत नियम

नियम (१) :- नेमणूकीचा पदावधी वाढविणे किंवा कमी करणे :-

प्रकरण-१ व २ मधील नियम-१ मध्ये निर्धारित केलेला कर्मचाऱ्यांच्या नेमणूकीचा पदावधी खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या अपवादात्मक प्रकरणांमध्ये मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांना वाढविता येईल.

(क) नेमणूकीच्या ठिकाणी किंवा पदावर पदावधी पूर्ण केल्यानंतर, बदलीसाठी पात्र झालेल्या कर्मचाऱ्यांच्या सेवानिवृत्तीसाठी दोन वर्षांपेक्षा कमी कालावधी शिल्लक असेल तेव्हा,

(ख) कर्मचारी एखाद्या विशिष्ट कामासाठी आवश्यक ती तांत्रिक अर्हता किंवा अनुभव धारण करणारा असेल व त्या पदासाठी योग्य असा बदली कर्मचारी तात्काळ उपलब्ध नसेल तेव्हा,

(ग) एखादा कर्मचारी, एखाद्या प्रकल्पावर काम करीत असेल व तो प्रकल्प पूर्णतेच्या शेवटच्या टप्प्यात असेल आणि त्याला तेथून काढून घेतल्यास प्रकल्प वेळेत पूर्ण होण्याचे धोक्यात येणार असेल तेव्हा आणि तसेच,

(घ) एखादा कर्मचारी, नियमानुसार मान्यताप्राप्त आणि जिल्हा पातळीवरील प्रातिनिधीक असलेल्या जिल्हा परिषद कर्मचारी संघटनेचा अध्यक्ष किंवा सरचिटणीस किंवा कोषाध्यक्ष असेल तेव्हा, (त्याचा पदावधी जिल्हा मुख्यालयी जास्तीत जास्त आठ वर्षांपर्यंत वाढविता येईल. तसेच बदली केल्यानंतर सदर पदाधिकाऱ्याने बदलीच्या ठिकाणी तीन वर्षांचा कालावधी पूर्ण केल्यानंतर त्याला पुन्हा मुख्यालयी नेमणूक देता येईल.)

(ङ) अपवादात्मक परिस्थितीत, एखाद्या कर्मचा-याचा नेमणूकीचा पदावधी पुर्ण होण्यापूर्वी त्याची बदली करणे आवश्यक असेल तेव्हा, त्याबाबतची कारणे नमूद करून विभागीय आयुक्तांच्या मान्यतेने,

(इ) प्रशासकिय कारणासाठी जिल्हा परिषदेच्या एका विभागातून दुस-या विभागात किंवा एकाच तालुक्यातील पंचायत समिती मुख्यालय, तालुका वैदयकीय

अधिकारी कार्यालय, एकात्मिक बालविकास सेवा योजना कार्यालय, उपविभागीय अभियंता (बांधकाम/लघुपाटबंधारे/पाणीपुरवठा)यांचे कार्यालय, गट शिक्षण कार्यालय यांच्यातील बदल्या, तसेच एका विभागांतर्गत एका कार्यासनातून दुस-या कार्यासनात बदली करणे आवश्यक असेल तेहा,

परंतु, या बदल्या त्या संवर्गातील एकुण बदल्यांच्या एक टक्के प्रमाणापेक्षा अधिक करू नयेत.

नियम (२):- बदल्यांचा कालावधी :-

जिल्हा परिषद कर्मचाऱ्यांच्या बदल्या सामान्यपणे, केवळ एकदाच दिनांक १५ जुन २००९ पर्यंत करण्यांत याव्यात. तसेच दिनांक १५ जुन नंतर जिल्हा परिषद कर्मचा-यांच्या बदल्या करण्यात येऊ नयेत.

परंतु, खाली नमूद केलेल्या परिस्थितीत वर्षातील कोणत्याही वेळी -

(एक) नव्याने निर्माण केलेल्या पदावर किंवा सेवानिवृत्ती, पदोन्नती, राजीनामा, पदावनती, पुनःस्थापना, निलंबन यामुळे किंवा बदलीच्या परिणामस्वरूप रिक्त झालेल्या पदांवर किंवा रजेवरुन परत आल्याच्या बाबतीत किंवा एखादया कर्मचा-याविरुद्ध तक्रार प्राप्त झाल्याच्या बाबतीत,

(दोन) अपवादात्मक परिस्थितीमुळे किंवा विशेष कारणामुळे किंवा केलेल्या बदल्यामधील त्रुटी/अनियमिततेमुळे बदली करणे वा केलेल्या बदल्यांमध्ये अंशातः बदल करणे आवश्यक असल्याबाबत,

(अ) एका पंचायत समितीमधून अन्य पंचायत समितीमधील बदली करण्यासंदर्भात मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांची खात्री पटली असेल तर,

(ब) पंचायत समिती क्षेत्रांतर्गत बदली करण्यासंदर्भात, गट विकास अधिकाऱ्याची खात्री पटल्याने त्यांनी तसा बदलीचा प्रस्ताव मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याकडे पाठविल्यास, तसेच त्याबाबत मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचीही खात्री पटली असेल तर,

मुख्य कार्यकारी अधिकारी हे विभागीय आयुक्तांच्या पूर्व मान्यतेने,

(तीन) दरवर्षी दिनांक ३० सप्टेंबर अखेर जिल्हा परिषदेच्या प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थ्यांची पटसंख्या निश्चित केल्यानंतर त्याआधारे जास्त वा कमी होणा-या प्राथमिक शिक्षकांचे समायोजन करतांना बदली करण्याची आवश्यकता असल्यास,

(चार) या नियमातील प्रकरण - १ खालील नियम १४ मध्ये नमूद केल्यानुसार सैनिक व अर्धसैनिक जवानांच्या पत्नी/विधवा ह्या जिल्हा परिषद कर्मचारी असल्यास त्यांच्या बदल्या करतांना,

(पाच) जिल्हा परिषदेच्या मुख्यालयात एका विभागातून दुस-या विभागात, एकाच तालुक्यातील पंचायत समिती मुख्यालय, तालुका वैदयकीय अधिकारी कार्यालय, एकात्मिक बालविकास सेवा योजना कार्यालय, उपविभागीय अभियंता (बांधकाम/लघुपाटबंधारे/ पाणीपुरवठा)यांचे कार्यालय, गट शिक्षण कार्यालय यांच्यामध्ये, तसेच एका विभागांतर्गत एका कार्यासनातून दुस-या कार्यासनात प्रशासकीय सोयीसाठी बदल्या करणे आवश्यक असल्यास,

अशी बदली करण्यांत यावी.

परिशिष्ट - २
जिल्हांतर्गत बदल्या संदर्भात माहितीचे विवरणपत्र
(अ) जिल्हास्तरावरुन बदली

अ.क्र.	संवर्ग	संवर्गातील एकूण कर्मचारी	बदलीस पात्र झालेले कर्मचारी	प्रत्यक्षात बदली केलेले कर्मचारी	किती बदल्या केल्या		विहीत टक्केवारीपेक्षा किती जास्त कर्मचाऱ्यांच्या बदल्या केल्या आहेत
					प्रशासकीय	विनंती	
१	२	३	४	५	६	७	८
विहीत मुदतीत बदल्या केलेल्या आहेत काय	किती कर्मचाऱ्यांचा नेमणूकीचा पदावधी पूर्ण झाला नव्हता	किती कर्मचाऱ्यांच्या बदल्या वास्तव्य सेवा जेष्ठता डावलून करण्यात आलेल्या आहेत	बदल्या केलेल्या किती कर्मचा-यांच्या पूर्वी सेवा केलेल्या ठिकाणी पुन्हा बदली देण्यात आली आहे	रकाना क्र.८ ते १२ मधील माहिती विहीत केलेल्या नियमानुसार नसल्यास त्याबद्दल खुलासा / स्पष्टीकरण			
९	१०	११	१२	१३			

परिशिष्ट - २
जिल्हांतर्गत बदल्या संदर्भात माहितीचे विवरणपत्र
(ब) पंचायत समिती अंतर्गत बदल्या

अ.क्र.	संवर्ग	संवर्गातील एकूण कर्मचारी	बदलीस पात्र झालेले कर्मचारी	प्रत्यक्षात बदली केलेले कर्मचारी	किती बदल्या केल्या	
					प्रशासकीय	विनंती
१	२	३	४	५	६	७
विहीत टक्केवारीपेक्षा किती जास्त कर्मचाऱ्यांच्या बदल्या केल्या आहेत	केलेल्या बदल्यांमध्ये किती कर्मचाऱ्यांची कार्यरत ठिकाणी ३ वर्षे सेवा झाली नव्हती	किती कर्मचाऱ्यांच्या बदल्या वास्तव्य सेवा जेष्ठता डावलून करण्यात आलेल्या आहेत	केलेल्या बदल्यांमध्ये किती कर्मचाऱ्यांच्या बदल्या सेवा जेष्ठता डावलून करण्यात आल्या आहेत	केलेल्या बदल्यांमध्ये किती कर्मचाऱ्यांना पूर्वी सेवा केलेल्या ठिकाणी पुन्हा बदली देण्यात आली आहे	रकाना क्र.८ ते १३ मधील माहिती विहीत केलेल्या नियमानुसार नसल्यास त्याबदल खुलासा / स्पष्टीकरण	
८	९	१०	११	१२	१३	